

magas szinten adnak hírt legkorszerűbb csomagolóanyag-nyomtató tipográfiánk életéről és gondjairól, igazolván, hogy Békés a frissebb tradícióknak is jó őrzője: ápolja és fejleszti a Kner és Tevan nyomda igényes hagyományait. Külön értéke a kiadványnak egy pazar, nagyalakú színes betét, Gerrit Adraensz Berckheyde (1638—1698) Heidelbergről készült festményének reprodukciója.

Korántsem „üzemi lap” tehát a *Tipografika*. Megérdemelné a szélesebb körű terjesztést — s a tartalomjegyzéket is, ami furcsamód a *Bibliotheca Bekesiensis* I. kötetéből ugyancsak hiányzik.

KOVÁCS SÁNDOR IVÁN

JEGYZETEK A „BÉKÉSI ÉLET”-RŐL

Tudományos és kulturális életünknek a nyilvánosság előtt mindeddig kellőképpen nem megbecsült, valójában azonban szinte felbecsülhetetlen jelentőségű fórumai a megyei időszakos folyóiratok, antológiák. Magától értetődő, hogy az egyes megyék jellegének, hagyományainak, adottságainak — tehát objektív és szubjektív tényezőknek — megfelelően sok tekintetben eltérő arculatúak és színvonalúak ezek a kiadványok. Annyiban azonban egységesek, hogy alapvető feladatuk és hatásuk azonos: a megyei tudományos és kulturális potenciál teljesebb kiaknázása, ill. a megye népének művelése a szó legjobb értelmében vett patriotizmuson keresztül. Ezeknek a nemes hivatást teljesítő kiadványoknak sorában — a színvonalat tekintve — az élvonalba tartozik az 1966-tól megjelenő *Békési Élet* is.

„Népszerű tudományos és kulturális antológia” — olvashatjuk a lap „műfájának” megjelölését. A megjegyzések sorát éppen ezért azzal kell kezdeni, hogy a tartalom jórészt fedi is ezt a jelleget, főleg ami a népszerű tudományosságot illeti.

Közismert, hogy Békés megye a helytörténet kutatásának komoly hagyományai-val rendelkezik, egyike ezen a téren legkimagaslóbb eredményeket elért megyéinknek. Erthető tehát, és feltétlenül éretny, hogy a változatos, sokszínű tematikán belül a helytörténeti tanulmányok jelentik a domináló jegyet, a lap arculatának meghatározó tényezőjét. Ugyanígy a megye sajátosságaiból adódik, hogy emellett a néprajzi írások, valamint a mezőgazdaság helyzetét, eredményeit, problémáit elemző tanulmányok kapnak még nagy helyet benne.

A tanulmányok hangvétele valóban „népszerű”, és ez rendkívül fontos dolog. Hiszen — mint már említettük — voltaképpen az a cél, hogy a megye múltját és jelenét minél sokoldalúbban és minél szélesebb körben, elsősorban a legilletékesebbekkel, a megye lakosaival megismertessék, anélkül, hogy az alapvető tudományos jelleg a legkisebb mértékben is csorbát szenvedjen. S hogy erről valóban nincs szó, annak jó bizonyítéka, hogy az antológia legtöbb írása, tanulmánya messzire elkerüli a provincializmus veszélyét, főképpen azért, hogy az egyes témákat nem leszűkítve vizsgálja, hanem nagyobb, többnyire országos összefüggésekbe helyezve elemzi.

Ha a dicséret mellett a bíráló hangján is szólni akarunk, mindenekelőtt azt kell megemlítenünk, hogy a „népszerű tudományos” mellett már jóval gyengébb a „kulturális” anyag, mennyiségileg és minőségileg egyaránt. Az utolsó négy szám elolvasása után elkerülhetetlenül adódik a kérdés, hogy ez a terület miért szerepel ilyen sovány eredményekkel az antológiában, miért nincs pl. elemző cikk a Békés megyei irodalmi élet helyzetéről, a Békéscsabai Jókai Színház munkájáról, műsorpolitikájáról stb. Nem hinnénk, hogy szubjektív akadályai lennének ennek, inkább a szerkesztési koncepció egyoldalúságára gyanakszunk.

Szubjektív okokról már csak azért sem lehet beszélni, mert az antológia — megint csak az utolsó négy számra hivatkozva — népes, kiterjedt szerzőgárdával rendelkezik. Némi egyoldalúság ugyan itt is tapasztalható, amennyiben a Békés megyei szerzők kb. felét egymaga Békéscsaba adja, ugyanakkor dicsérendő eredmény, hogy a megye határain kívülről is számosan közreműködnek az antológia munkájában. (Az már külön — részben személyes — öröm, hogy milyen szép számmal szerepelnek olyanok, akik a szegedi egyetemeken tanultak, végeztek.)

Összegezve: a 3. évfolyamába lépő, még fiatal *Békési Élet* már eddig is sikeresen teljesítette hivatását. A 250 éves Békéscsaba és egész Békés megye joggal lehet büszke erre a külsőségeiben is szép, izléses kivitelű antológiára.

VÖRÖS LÁSZLÓ

Három, Csabáról indult művész

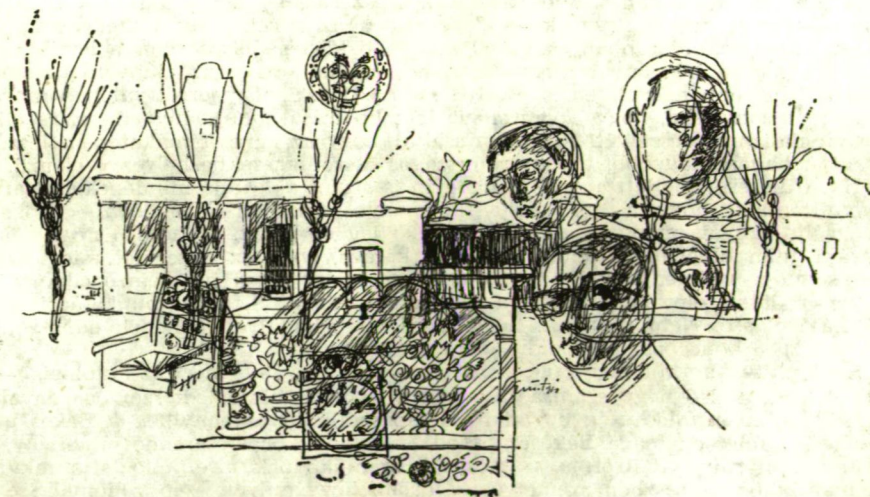
EZÜST GYÖRGY

Ahogy Ezüst György nem köznapi, padlástérből kialakított, hangulatos műtermében — egy izmos, de vaskosan is harmonikus vonalú fatönc, néhány népi cseréptányér s köcsög társaságában — elnézegetem a nagyméretű olajképeket: az „Apám” címűt, a széken pihenő, gondbarázdált homlokú, gondolkodó arcú munkásalakot, a „Tanyán” című festmény ugyancsak töprengő kendős asszonyát — magam is elmerengek. Gyerekkorom jellegzetes képei jutnak eszembe, hisz az ismerős figurák, a számomra is roppant otthonos atmoszféra egész sor sze-

mélyes vonatkozású alakot, eseményt asszociál bennem... Én elszakadtam a szűkebb pátria szeretett tájaitól, embereitől — Ezüst mindmáig híven köztünk él.

Gyerekkorom óta sok minden olyannak maradt a Viharsarokban — mind a táj, mind az ember vonatkozásában —, amilyenek én megismerhettem: a félig falu vidéki város, Békéscsaba arculata s a környék képe nyilván lassúbb ütemben módosul, mint akár a tudati világ, akár a gazdasági struktúra, akár a társadalmi szférái. Ezért a levegős határ, a nyári fény-

ben remegő fehér falú házacsok, a sárdegeszben süllyedező utcák, a hajnali párába vont disznóótlók mind-mind felkerülnek a fürkésző szemű festő képeire. Szeretettel s együttérzéssel megformáltan, nem mes patriotizmustól fűtött ecsetkezeléssel. Am ugyanolyan művészi hevülettel s rokonszenvvel formálódnak vászonra a varázslatos gyorsasággal változó városkép modern jellegzetességei is: az eleve kubisztikus vonulatú új lakóépületek, s a mai Csabai lakói — a hetyke tekintetű, büszke tartású, dús hajjú fiatalok, a korszerű fri-

EZÜST GYÖRGY: ÖNARCKEPES KOMPOZÍCIO